

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Svzn/2/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013202058
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1013202058.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci navrhovateľa: Okresná prokuratúra Bratislava IV, Saratovská ul. 1/A, 841 61 Bratislava, proti odporcovi: Mestská časť Bratislava - Lamač, Malokarpatské nám. 6, 841 03 Bratislava, o vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 3/2009 zo dňa 23.04.2013, o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/276/2013-40 zo dňa 10.12.2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/276/2013-40 zo dňa 10.12.2014 m e n í v časti týkajúcej sa čl. IV ods. 1 písm. l/ všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 3/2009 zo dňa 23.04.2009 tak, že v y s l o v u j e n e súlad s ust. § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. a § 123 zákona č. 40/1964 Zb..

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/276/2013-40 zo dňa 10.12.2014 m e n í v časti týkajúcej sa súladu čl. III ods. 1 a čl. IV ods. 1 písm. e/, f/, h/ všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 3/2009 zo dňa 23.04.2009 s § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb., § 123 a § 127 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. a § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb. tak, že návrh z a m i e t a.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/276/2013-40 zo dňa 10.12.2014 v časti týkajúcej sa súladu čl. I ods. 2 písm. b/, čl. III ods. 2, 3, 4 a čl. IV ods. 5, 8, 10 všeobecne záväzného nariadenia odporcu č. 3/2009 zo dňa 23.04.2009 s § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 369/1990 Zb., § 123 a § 127 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb., § 39 ods. 2, 5 a 6 zákona č. 223/2001 Z.z. p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Navrhovateľ návrhom doručeným krajskému súdu dňa 21.11.2013 sa domáhal vyslovenia nesúladu podľa § 250zfa ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) všeobecne záväzného nariadenia Mestskej časti Bratislava - Lamač č. 3/2009 zo dňa 23.04.2013 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava - Lamač (ďalej len „VZN“), a to čl. I ods. 2 písm. b/, čl. III ods. 1, 2, 3 a 4, čl. IV ods. 1 písm. e/, f/, h/, l/, čl. IV ods. 5, 8 a 10 s § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj ako „zákon č. 369/1990 Zb.“ alebo „zákon o obecnom zriadení“), § 123 a § 127 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „zákon č. 40/1964 Zb.“ alebo „Občiansky zákonník“), § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej aj ako „zákon č. 50/1976 Zb.“ alebo „stavebný zákon“), § 39 ods. 2, 5 a 6 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 223/2001 Z.z.“ alebo „zákon o odpadoch“).

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom č.k. 2S/276/13-40 zo dňa 10.12.2014 podľa § 250zfa ods. 1 O.s.p. vyslovil nesúlad VZN, a to čl. III ods. 1, čl. III ods. 2, čl. III ods. 4, čl. IV ods. 1 písm. e/, f/, h/, čl. IV ods. 10 s § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 369/1990 Zb., s § 123 a § 127 ods. 1 zákon č. 40/1964 Zb., § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb., § 39 ods. 2, 5 a 6 zákona č. 223/2001 Z.z.. Vo zvyšku krajský súd návrh zamietol. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že z petitu podaného návrhu síce vyplynulo, že navrhovateľ sa domáhal zrušenia celého napadnutého VZN, avšak z obsahu odôvodnenia návrhu bolo zrejmé, že namietal len presne vymenované články, preto prvostupňový súd protestom prokurátora napadnuté VZN odporcu nepodrobil súdnemu prieskumu celé, ale len jednotlivé protestom napadnuté články z hľadiska, či odporca pri ich vydávaní neprekročil svoju právomoc, zákonom vymedzenú vecnú pôsobnosť, resp. zákonom mu zverenú pôsobnosť nezneužil.

K nesúladnosti článku I ods. 2 písm. b/ VZN so zákonom krajský súd uviedol, že pojem verejné priestranstvo je definovaný vo viacerých zákonoch (napr. zákon č. 544/1990 Zb. - najmä cesta, miestna komunikácia, námestie, chodník, trhovisko, zákon č. 582/2004 Z.z. - verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce), prípadne vo VZN miest a obcí (napr. Hlavné mesto SR Bratislava - verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve Bratislavy, miestne komunikácie, ktorými sú všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve Bratislavy, verejné priestranstvá a námestia, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií, prejazdne úseky ciest I až III triedy, ich súčasť, chodníky pri týchto úsekoch, cestná a verejná zeleň). Z vyššie uvedených vymedzení pojmu verejné priestranstvo je zrejmé, že skutočnosti zaradené pod tento pojem sú vymenovávané len demonštratívne, pričom je nevyhnutné, aby opis pojmu verejné priestranstvo obsahoval všeobecne zrozumiteľné a jasné vymedzenie charakteristiky tohto pojmu, z ktorého by bolo možné určiť, či danú skutočnosť možno priradiť pod pojem verejné priestranstvo.

Navrhovateľ bol povinný tak v proteste (§ 22 ods. 2 písm. h/ zákona č. 153/2001 Z.z.), ako aj v podanom návrhu na krajský súd, presne označiť ustanovenie právneho predpisu, o ktorom sa nazdával, že bol daným článkom VZN porušený. Z návrhu však uvedenie konkrétnych zákonných ustanovení, s ktorými by bol podľa navrhovateľa článok I ods. 2 písm. b/ VZN v rozpore, nevyplýva.

Prvostupňový súd bol presvedčený, že pojem verejné priestranstvo uvedený vo VZN odporcu vychádza z definícií tohto pojmu prijatých vo viacerých zákonných úpravách a plne zodpovedá kritériám zrozumiteľnosti pre obyvateľa a návštevníka mestskej časti. Prijaté vymedzenie pojmu verejné priestranstvo nie je ani v rozpore s princípom právnej istoty, nakoľko nedosahuje takú intenzitu neurčitosti, ktorá by vylučovala možnosť stanovenia jeho obsahu pomocou bežných výkladových postupov. Odporca bol oprávnený prijať vo VZN definovanie pojmu verejné priestranstvo pri zabezpečení úpravy udržiavania čistoty a poriadku na území svojej mestskej časti a svoju vecnú pôsobnosť nezneužil.

Článok III ods. 1 VZN podrobne upravuje práva a povinnosti vlastníkov, resp. užívateľov nehnuteľností (stavieb - plotov) nachádzajúcich sa na území mestskej časti a príkladne vymenovaných v tomto článku a to tým, že stanovuje rozsah ich povinností nad rámec právnej úpravy vyplývajúcej z ustanovení občianskeho zákonníka (stavebného zákona), ktoré nesplnomocnili obec na takúto úpravu práv a povinností vlastníkov nehnuteľností (stavieb) na jej území sa nachádzajúcich. Týmto došlo k neprímeranému zásahu do práv vlastníkov, resp. užívateľov takýchto nehnuteľností a stavieb. Odporca potom prekročil svoju právomoc ako aj zákonom č. 369/1990 Zb. vymedzenú pôsobnosť pri zaradení tohto článku do VZN. Z § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. nevyplýva, že by obec bola splnomocnená na podrobnejšiu (odchylnú) úpravu povinností vlastníkov nehnuteľností (stavieb), ako je upravená v zákone č. 40/1964 Zb., resp. zákone č. 50/1976 Zb.. V tomto článku stanovené povinnosti nie je možné pokladať za povinnosti uložené v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), na čo by obec bola oprávnená (§ 9 ods. 3), t.j. odstraňovanie závad v schodnosti chodníkov, ale stanovuje povinnosti udržiavať iné objekty (dvory, záhrady, ploty) určitým spôsobom majúcim za následok neznečisťovanie verejného priestranstva. Zároveň nie každé verejné priestranstvo (podľa definície VZN) možno pokladať za chodník. Povinnosti uložené poslednou vetou tohto ustanovenia sú ukladané neurčitým subjektom, čo spôsobuje neurčitosť a vnáša neistotu do právnych vzťahov vyplývajúcich z jeho obsahu.

Obdobný názor (poukazujúc na predchádzajúci odsek rozsudku) prvostupňový súd zaujal aj k článku III ods. 2 VZN, nakoľko v ňom upravené povinnosti vlastníkov stavieb z hľadiska starostlivosti a údržbu o ne idú nad rámec stavebného zákona, ktorý nesplnomocnil obce podrobnejšie (odlišne) dané vzťahy upravovať. Týmto článkom odporca prekročil svoju pôsobnosť a neprímerane zasiahol do práv vlastníkov stavieb. Oprávnenie obce na ukladanie týchto povinností nie je možné vyvodiť ani z § 4 ods. 3 písm. n/ zákona č. 369/1990 Zb.. Dozor nad technickým stavom stavieb (ich nezávadnosťou) prináleží v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. príslušným stavebným úradom.

Článok III ods. 3 a 4 a čl. IV ods. 5 a 8 VZN sa týka nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Takúto úpravu je treba považovať za vec územnej samosprávy.

Z definície pojmu nakladania s odpadmi, ktoré vznikli na území obce (§ 2 zákona č. 223/2001 Z.z.) vyplýva, že obsahom tohto pojmu je zber odpadov, ich preprava, zhodnocovanie odpadov, zneškodňovania odpadov vrátane starostlivosti o miesta ich zneškodňovania. V zmysle § 2 ods. 8 zákona č. 223/2001 Z.z. zberom odpadov je zhromažďovanie, triedenie alebo zmiešavanie odpadov na účel ich prepravy. Držiteľom odpadu je pôvodca odpadu alebo fyzická, právnická osoba, u ktorých sa odpad nachádza. Zhromažďovaním odpadov (§ 2 ods. 9) je dočasné uloženie odpadu pred ďalším nakladaním s ním. Pôvodcom odpadu (§ 2 ods. 2) je každý, koho činnosťou odpad vzniká.

Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 223/2001 Z.z. obec zodpovedá za nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na jej území. Obec môže sama alebo prostredníctvom zmluvného subjektu uskutočňovať nakladanie s odpadmi, ich zber, zhromažďovanie. Zároveň má obec vytvorené kontrolne mechanizmy (obecná polícia) umožňujúce jej kontrolovať čistotu na jej území a za porušenie ukladať pokuty.

Zodpovednosť za dodržiavanie čistoty v obci je zverená obci (§ 4 ods. 3 písm. f/ zákona č. 369/1990 Zb.. To však nezabavuje pôvodcov komunálneho a drobného stavebného odpadu neznečisťovať verejné priestranstvá.

V článku III ods. 3 VZN odporca uložil povinnosti v ňom príkladne vymenovaným pôvodcom odpadov, a to zabezpečiť čistotu a poriadok v stanovenom okruhu (2 metre) od ich zariadení, ktoré prevádzkujú alebo vlastní. Za týmto účelom im bola stanovená povinnosť zabezpečiť koše na odpady a tieto pravidelne vyprázdňovať do osobitne objednaných zberných nádob. Týmto ustanovením odporca mienil zabezpečiť verejný poriadok a čistotu v obci v súlade s § 4 ods. 3 písm. g/ a n/ zákona č. 369/1990 Zb.. Zo znenia článku je zrejmé, že ide o povinnosti uložené práve týmto subjektom z hľadiska nakladania s komunálnym odpadom v súlade s § 39 ods. 6 zákona č. 223/2001 Z.z. a odporca neprekročil a ani nezneužil svoju pôsobnosť.

Článkom III ods. 4 VZN uložená povinnosť ide celkom zrejme nad rámec zákonnej úpravy (zákona č. 223/2001 Z.z.) a odporca ňou uložil iným subjektom povinnosti, ktoré mal sám plniť v zmysle § 39 ods.

2, 5 a 6 zákona č. 223/2001 Z.z., čím prekročil svoju zverenú pôsobnosť.

Článok IV ods. 5 VZN ukladá povinnosti pôvodcom odpadov pri manipulovaní s nimi na verejných priestranstvách a stanovuje podmienky (pristavenie kontajnera a jeho odvoz), pričom podľa súdu toto ustanovenie VZN je možné chápať ako výkon samosprávnej pôsobnosti obce pri udržiavaní čistoty v obci (§ 4 ods. 1 písm. g/ zákona č. 369/1990 Zb.) a potom odporca má pôsobnosť na takúto úpravu formou VZN.

Úprava v článku IV ods. 8 VZN sa týka pravidiel stanovených pre obecnú, resp. zmluvne dojednanú organizáciu zabezpečujúcu čistotu v obci. Z jeho znenia síce nie je jasné, či takáto organizácia je zriadená obcou alebo ňou dojednaná a či uvedenú činnosť aj reálne vykonáva, ale článok nezaväzuje iné osoby ako vyššie uvedenú organizáciu. Krajský súd mal za to, že odporca bol oprávnený aj takouto formou upraviť povinnosti takejto organizácie, pričom je zrejmé, že v tomto článku uložená povinnosť sa netýka iných fyzických a právnických osôb.

Obsahom článku IV ods. 1 písm. e/, f/, g/ VZN sú povinnosti ukladajúce fyzickým a právnickým osobám dodržiavať čistotu a poriadok na verejných priestranstvách, resp. komunikáciách, pričom rovnaké povinnosti sú paralelne upravené v zákone o priestupkoch - § 47 ods. 1 písm. d/, podľa ktorého priestupku proti verejnému poriadku sa dopustí ten, kto znečistí verejné priestranstvo, verejne prístupný objekt alebo znečistí verejnoprospešné zariadenie plagátovou výzdobou, komerčnými a reklamnými oznamami alebo zanedbá povinnosť upratovania verejného priestranstva, čo umožňuje postih takýchto konaní na území obce. Odporca týmto ustanovením prekročil svoju pôsobnosť.

Úpravu v článku IV ods. 1 písm. l/ VZN bol odporca podľa súdu oprávnený formou VZN prijať a to za účelom ochrany verejného poriadku, ktorá pôsobnosť mu vyplýva z § 4 ods. 3 písm. n/ zákona č. 369/1990 Zb. Predmetná úprava sa týka konania - poškodzovacieho deliktu, ohľadom obecných zariadení umiestnených na verejných priestranstvách.

Článkom IV ods. 10 VZN nie je jasné, komu sú v ňom uvedené povinnosti uložené, nie je zrejmé, v akých časových intervaloch sa tieto povinnosti majú realizovať. Týmto ustanovením odporca uložil povinnosti neurčitým fyzickým a právnickým osobám a ich nedodržiavanie by mohol kontrolovať a sankcionovať. Ak bola ambícia odporcu zabezpečiť ním čistotu v obci, mal povinnosti jasne vymedziť a uviesť, komu sú určené. Prijaté znenie je neurčité, spôsobilé vnieť neistotu do právnych vzťahov a odporca ním zjavne prekročil svoju kompetenciu.

II.

Proti predmetnému rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/276/13-40 zo dňa 10.12.2014 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V podanom odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v časti výroku, ktorým krajský súd vo zvyšku návrh zamietol, čím bol porušený zákon a daný odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p..

K jednotlivým článkom navrhovateľ uviedol:

V zmysle článku I ods. 2 písm. b/ VZN možno za verejné priestranstvo považovať akýkoľvek priestor, ktorý je verejnosti prístupný, teda i nehnuteľnosti a pozemky vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb (napr. neoplotené pozemky, areály súkromných škôl, parkoviská pred nákupnými strediskami a pod.), ktoré sú rozdielne od mestskej časti, resp. nejedná sa ani o nehnuteľnosti Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktoré by boli zverené do správy mestskej časti. V kontexte s citovaným § 123 Občianskeho zákonníka možno práve takúto definíciu verejného priestranstva vyjadrenú demonštratívny spôsobom považovať za nejasnú, nezrozumiteľnú, nevykonateľnú, a preto v rozpore so zákonom. V prípade jej ponechania v platnosti bude možné za verejné priestranstvo považovať aj nehnuteľnosti vo vlastníctve fyzických a právnických osôb a pri realizácii tohto článku VZN tak

nepochybne dôjde k neodôvodnenému zásahu a k obmedzeniu vlastníckeho práva týchto osôb, ktorého obsah je vyjadrený v ustanovení § 123 Občianskeho zákonníka, a v zmysle ktorého je vlastník v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Čl. I ods. 2 písm. b/ VZN je tak v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení ako i § 123 Občianskeho zákonníka.

Obdobne to potom platí i v prípade čl. IV ods. 1 písm. 1/ VZN s poukazom na vágnu definíciu verejného priestranstva uvedenú v čl. I ods. 2 písm. b/ VZN je možné za verejné priestranstvo považovať aj verejnosti prístupné detské ihrisko vo vlastníctve fyzickej a právnickej osoby. Podľa čl. IV ods. 1 písm. 1/ VZN je potom vlastníčkovi zakázané, aby na tomto detskom ihrisku premiestnil napr. preliezku, alebo vlastníčkovi neoploteného - teda verejnosti prístupného pozemku (napr. parku, ovocného sadu, vinohradu alebo záhrady) sa zakazuje preložiť lavičku. Je zrejmé, že čl. IV ods. 1 písm. 1/ je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení a § 123 Občianskeho zákonníka, nakoľko obmedzuje vlastníka v nakladaní s jeho vlastníctvom bez toho, aby k tomu bol splnomocnený zákonom.

V súvislosti s čl. IV ods. 5 a čl. III ods. 3 VZN navrhovateľ poukázal na protiprávnu definíciu verejného priestranstva, keď za verejné priestranstvo môžu byť považované aj neoplotené pozemky a nehnuteľnosti vo vlastníctve fyzických a právnických osôb, pričom obmedzenia vlastníka takéhoto pozemku v súvislosti s vývozom starého nábytku a obalov (čl. IV ods. 5 VZN) pripadajú do úvahy len v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. VZN nerozlišuje medzi majiteľmi (vlastníkmi) stánkov, kioskov, pojazdných predajní, detských ihrísk, parkov a podobných zariadení nachádzajúcich sa na pozemkoch vo vlastníctve fyzických a právnických osôb a vo vlastníctve mestskej časti, resp. na pozemkoch hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zverených do správy mestskej časti.

Úlohy uložené mestskou časťou majiteľom (vlastníkom) stánkov, kioskov, pojazdných predajní, detských ihrísk, parkov a podobných zariadení spočívajúcich v povinnosti zabezpečiť čistotu a poriadok do vzdialenosti 2 metrov od týchto zariadení (VZN v tejto súvislosti potom už nerieši, čo v prípade, ak sa vo vzdialenosti kratšej ako 2 metre nachádza oplotená nehnuteľnosť iného vlastníka), počet košov na odpadky a ich vyprázdňovanie a povinnosť upozorňovať zákazníkov na odhadzovanie odpadkov nespádajú pod právomoc obce (mestskej časti) upravenú v § 39 ods. 6 zákona o odpadoch. Upravené povinnosti nemožno považovať za nakladanie s odpadom, tak to je to definované s poukazom na § 2 ods. 5 zákona o odpadoch a pod ktorým sa rozumie zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu vrátane dohľadu nad týmito činnosťami a nasledujúcej starostlivosti o miesta zneškodňovania. Citované ustanovenia čl. III ods. 3 a čl. IV ods. 5 sú tak v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, § 123 Občianskeho zákonníka a § 39 ods. 2, 5, 6 zákona o odpadoch.

V súvislosti s čl. IV ods. 8 VZN sa navrhovateľ na rozdiel od stanoviska prvostupňového súdu domnieva, že toto ustanovenie VZN s poukazom na nejasnú definíciu verejného priestranstva opäť nad rámec zákona zaväzuje všetky fyzické a právnické osoby, ktoré sú vlastníčkmi verejne prístupných pozemkov a nehnuteľností, a teda i subjektmi zabezpečujúcimi čistotu na týchto pozemkoch, aby zaobstarali dostatočný počet košov a ich pravidelné vyprázdňovanie, z uvedeného dôvodu považuje toto ustanovenie za rozporné s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení a § 123 Občianskeho zákonníka.

III.

Proti predmetnému rozsudku podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.. Úmyslom odporcu pre vydanie napadnutého VZN bola snaha normatívnym právnym aktom zabezpečiť čistotu a poriadok na území mestskej časti Bratislava - Lamač. Podľa § 86 ods. 1 stavebného zákona vlastník stavby je v súlade s dokumentáciou overenou stavebným úradom a s rozhodnutím stavebného úradu (stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie) povinný udržiavať stavbu v dobrom stave tak, aby nevznikalo nebezpečenstvo požiarnych a hygienických závad, aby nedochádzalo k jej znehodnoteniu alebo ohrozeniu jej vzhľadu a aby sa čo najviac predĺžila jej užívateľnosť. Uvedené zákonné povinnosti vlastníka nehnuteľnosti je odporca oprávnený kontrolovať prostredníctvom preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku formou výkonu štátneho stavebného dohľadu v súlade s ust. § 98 stavebného zákona. Čl. III nereflektuje primárne na

stavebnotechnický stav nehnuteľnosti stavby, ale na také nevyhnutné udržiavanie stavby, prípadne nehnuteľnosti, ktoré súvisí s udržiavaním čistoty a poriadku na území mestskej časti. Primárnym cieľom je zabezpečenie čistoty a poriadku, kontrola stavebnotechnického stavu, resp. takého dobrého stavu, aby nevznikalo riziko požiarov a hygienických závad, je predmetom výkonu preneseného výkonu štátnej správy. Cieľom odporcu je zabezpečenie zdravého a čistého životného prostredia pre všetkých obyvateľov mestskej časti, v napadnutom čl. III ods. 2 poukazuje na stav nehnuteľností aj z hľadiska ich vizuálneho vnímania - plagáty a nápisy na miestach, ktoré nie sú na to určené, preplnené nádoby a koše na odpadky. Uvedené nie je odporca oprávnený kontrolovať pri prenesenom výkone štátnej správy ako stavebný úrad podľa § 117 ods. 1 stavebného zákona. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odporca navrhuje, aby odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a vydal rozhodnutie, ktorým napadnuté rozhodnutie zruší a vráti vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

IV.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa nesúhlasí s právnym názorom navrhovateľa a v plnom rozsahu trvá na podanom odvolaní. Odporca v podanom odvolaní reagoval na dôvody, ktoré ho viedli k podaniu odvolania vo vzťahu k vyslovenému nesúladu VZN.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľa (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení a § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že tak ako odvolaniu navrhovateľa, tak aj odvolaniu odporcu je možné sčasti priznať úspech.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250zfa ods. 1 O.s.p., ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 250zfa ods. 5 O.s.p., ak súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi všeobecne záväzným nariadením a právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlad, stráca všeobecne záväzné nariadenie, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia účinnosť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu. Obec, vyšší územný celok, ktoré vydali všeobecne záväzné nariadenie, sú povinné do šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu uviesť ho vo veciach územnej samosprávy do súladu so zákonom a vo veciach pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak obec, mesto, mestská časť alebo samosprávny kraj neurobí, všeobecne záväzné nariadenie, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu.

Zákonodarca systematicky začlenil konanie súdu podľa právnej úpravy ustanovenej v § 250zfa do siedmej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku označenej ako osobitné konania. Z uvedených dôvodov prvostupňový súd konajúci o návrhu prokurátora podľa § 250zfa O.s.p. správne postupoval v predmetnom konaní v zmysle právnej úpravy ustanovenej v prvej a druhej hlave piatej časti Občianskeho

súdneho poriadku upravujúce všeobecné ustanovenia o správnom súdnictve a rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov.

Podľa § 4 ods. 3 písm. f/, g/, n/, zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy najmä:

f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,

g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,

n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 223/2001 Z.z. za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec. Fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (ďalej len „prevádzkovateľ kuchyne“), zodpovedá za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom.

Podľa § 39 ods. 5 zákona č. 223/2001 Z.z. obec je okrem povinností podľa § 19 ods. 1 a 3 povinná zavedením vhodného systému zberu odpadov a/ zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov, b/ zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov.

Podľa § 39 ods. 6 zákona č. 223/2001 Z.z. obec upraví v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva (§ 3 ods. 1) podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi vrátane biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov od prevádzkovateľa kuchyne, 48f) použitých batérií a akumulátorov, ktoré sú komunálnym odpadom a elektroodpadov z domácností všeobecne záväzným nariadením, v ktorom ustanoví najmä podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov, o spôsobe triedeného zberu komunálnych odpadov jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov, na zneškodňovanie odpadov a dôvody nezavedenia triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov podľa odseku 18.

Podľa § 86 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. vlastník stavby je v súlade s dokumentáciou overenou stavebným úradom a s rozhodnutím stavebného úradu (stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie)

povinný udržiavať stavbu v dobrom stave tak, aby nevznikalo nebezpečenstvo požiarnych a hygienických závad, aby nedochádzalo k jej znehodnoteniu alebo ohrozeniu jej vzhľadu a aby sa čo najviac predĺžila jej užívateľnosť.

Podľa § 86 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb., ak vlastník stavbu riadne neudržiava, môže mu stavebný úrad vo verejnom záujme nariadiť, aby sa v určenej lehote a za určených podmienok postaral o nápravu. Užívateľia bytov a nebytových priestorov sú povinní umožniť vykonanie nariadenej údržby stavby.

Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 127 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vniknúť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o miestnych komunikáciách závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdných úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov príľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prieťahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívateľia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o miestnych komunikáciách (ďalej aj ako „zákon o miestnych komunikáciách“) rozsah povinností uvedených v odseku 2 upravujú s prihliadnutím na miestne pomery obce svojimi všeobecne záväznými nariadeniami.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd vyslovil nesúlad VZN, a to čl. III ods.1, čl. III ods. 2, čl. III ods. 4, čl. IV ods. 1 písm. e/, f/, h/, čl. IV ods. 10 s § 6 ods. 1, 2 zákona č. 369/1990 Zb., s § 123, § 127 ods. 1 zákon č. 40/1964 Zb., § 86 ods. 1, 2 zákona č. 50/1976 Zb., § 39 ods. 2, 5, 6 zákona č. 223/2001 Z.z. a vo zvyšku návrh zamietol.

K jednotlivým odvolacím námietkam najvyšší súd uvádza:

K nesúladnosti článku I ods. 2 písm. b/ VZN so zákonom odvolací súd uvádza, že pojem verejné priestranstvo je definovaný ako každé verejnosti prístupné miesto, ktoré možno obvyklým spôsobom používať, pokiaľ jeho používanie mesto alebo mestská časť neobmedzila. Pod písm. c/ uvedeného článku je definované verejne prístupné miesto, ktorým je každé miesto, slúžiace trvale alebo prechodne verejnosti, ktoré je na tento účel zriadené a je prístupné voľne alebo za úplatu. Podľa názoru odvolacieho súdu článok I ods. 2 písm. b/ VZN je potrebné vykladať v spojení s písm. c/ tohto článku v tom zmysle, že ide o miesta, pri ktorých kumulatívne platí, že slúžia na verejné užívanie a sú verejnosti prístupné. Pri takomto výklade nie je možné pod pojem verejné priestranstvo zaradiť neoplotený súkromný pozemok fyzických alebo právnických osôb, nakoľko ak aj sú fyzicky verejne prístupné (dostupné), neslúžia na verejné užívanie.

Z vyššie uvedených vymedzení pojmu verejné priestranstvo je zjavné, že skutočnosti zaradené pod tento pojem sú vymenovávané len demonštratívne, pričom je nevyhnutné, aby opis pojmu verejné priestranstvo obsahoval všeobecne zrozumiteľné a jasné vymedzenie charakteristiky tohto pojmu, z ktorého by bolo možné určiť, či danú skutočnosť možno priradiť pod pojem verejné priestranstvo.

Pojem verejné priestranstvo uvedený vo VZN odporcu vychádza z definícií tohto pojmu prijatých vo

viacerých zákonných úpravách (napr. § 34 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) a plne zodpovedá kritériám zrozumiteľnosti pre obyvateľa a návštevníka mestskej časti. Prijaté vymedzenie pojmu verejné priestranstvo nie je ani v rozpore s princípom právnej istoty, nakoľko nedosahuje takú intenzitu neurčitosti, ktorá by vylučovala možnosť stanovenia jeho obsahu pomocou bežných výkladových postupov. Odporca bol oprávnený prijať vo VZN definovanie pojmu verejné priestranstvo pri zabezpečení úpravy udržiavania čistoty a poriadku na území svojej mestskej časti a svoju vecnú pôsobnosť nezneužil.

Pokiaľ ide o nejasnosť, neurčitosť, vymedzenia pojmu „verejne prístupné miesta“ je potrebné uviesť, že Ústavný súd SR vyslovil právny názor o vágnosti právnej normy, keď uviedol, že „za právne neurčitý nemožno považovať pojem, ktorého legálna definícia je obsiahnutá v právnom poriadku alebo o obsahu ktorom si adresát právnej normy môže urobiť dostatočne určitú predstavu s prihliadnutím na obsah iných právnych noriem obsiahnutých v právnom poriadku, alebo ktorého obsah je (s prihliadnutím na kontext, v ktorom bol v právnej norme použitý) dostatočne zrejmy vzhľadom na ustálenosť jeho významu používaného v bežnom jazyku“ (PL. ÚS 6/04).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o súlade napadnutého článku I ods. 2 písm. b/ VZN so zákonom.

Článok III ods. 1 VZN - podľa krajského súdu ust. podrobne upravuje práva a povinnosti vlastníkov, resp. užívateľov nehnuteľností (stavieb - plotov) nachádzajúcich sa na území mestskej časti a príkladne vymenovaných v tomto článku a to tým, že stanovuje rozsah ich povinností nad rámec právnej úpravy vyplývajúcej z ustanovení občianskeho zákonníka (stavebného zákona), ktoré nesplnomocnili obec na takúto úpravu práv a povinností vlastníkov nehnuteľností (stavieb) na jej území sa nachádzajúcich. Odvolací súd je toho názoru, že v zmysle § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Podľa § 6 ods. 2 cit. zákona vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Podľa § 4 ods. 3 písm. f/ cit. zákona obec pri výkone samosprávy najmä zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce. Na základe uvedeného nie je potrebné pre bližšiu úpravu zákonných právomocí obce zákonné splnomocnenie, nakoľko ide o výkon územnej samosprávy a nie plnenie úloh štátnej správy. Namietaný článok III ods. 1 VZN nie je v rozpore s ust. § 127 zákona č. 40/1964 Zb. nakoľko nerozširuje tam uvedené zákonné obmedzenia vlastníka vecí. Čo sa týka namietaného rozporu § 86 ods. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb., tak odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že tieto ustanovenia stavebného upravujú údržbu stavby z hľadiska technického, aby nedošlo k jej znehodnoteniu a aby sa predĺžila jej životnosť, na rozdiel od namietaného ustanovenia VZN, ktoré upravuje nevyhnutné udržiavanie nehnuteľnosti v súvislosti s udržiavaním čistoty a poriadku na území mestskej časti, teda aby na predmetných pozemkoch nebolo blato, smeti, naplaveniny. Cieľom odporcu je zabezpečenie zdravého a čistého životného prostredia pre všetkých obyvateľov mestskej časti. Je povinnosťou obce zabezpečiť čo najefektívnejším spôsobom čistotu obce a verejný poriadok. Nakoľko ide o úplne inú právnu úpravu, nie je možné skonštatovať nesúlad napadnutého ustanovenia VZN.

Čo sa týka námietky, že nie je jasné komu je uvedená povinnosť uložená, odvolací súd je toho názoru, že z obsahu napadnutého ods. 1 čl. III je nepochybné, že ide o vlastníka nehnuteľnosti (resp. užívateľa tejto nehnuteľnosti na základe dohody s vlastníkom nehnuteľnosti), pričom druhá veta uvedeného ustanovenia významovo aj logicky nadväzuje na prvú vetu tohto ustanovenia.

Krajský súd ďalej uviedol, že v tomto článku stanovené povinnosti nie je možné pokladať za povinnosti uložené v súlade so zákonom o pozemných komunikáciách (§ 9 ods. 2), na čo by obec bola oprávnená (§ 9 ods. 3), t.j. odstraňovanie závad v schodnosti chodníkov, ale stanovuje povinnosti udržiavať iné objekty (dvory, záhrady, ploty) určitým spôsobom majúcim za následok neznečisťovanie verejného

priestranstva. Odvolací súd k uvedenému názoru krajského súdu poznamenáva, že ide o nesprávne právne posúdenie, nakoľko v predmetnom čl. III ods. 1 VZN ide o bližšiu úpravu povinností zo strany obce v rámci samosprávy, na ktorú ju oprávňuje ust. § 4 ods. 3 písm. f/ zákona o obecnom zriadení. Ide o údržbu nehnuteľností hraničiacich s verejnými priestranstvami obce a nie o údržbu schodnosti a zjazdnosti miestnych komunikácií a chodníkov v zmysle § 9 ods. 2 a 3 zákona o miestnych komunikáciách. Nakoľko ide o úplne inú právnu úpravu, nie je možné skonštatovať nesúlad napadnutého ustanovenia VZN.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa nesúladu čl. III ods. 1 so zákonom a návrh v tejto časti zamietol.

K článku III ods. 2 VZN: V § 86 stavebného zákona je upravená údržba stavby a s ňou súvisiace povinnosti vlastníka stavby. Podľa § 4 ods. 4 zákona o obecnom zriadení, ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce. Podľa § 2 písm. e/ zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na obce prechádza pôsobnosť stavebného úradu na úseku územného plánovania a stavebného poriadku. Podľa § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Vzhľadom na uvedené obec potrebuje na bližšiu úpravu ohľadne údržby stavieb zákonné zmocnenie, ktoré však ust. § 86 stavebného zákona absentuje. Preto uvedená úprava v čl. III ods. 2, kde sú upravené povinnosti vlastníkov stavieb z hľadiska starostlivosti a údržby o ne, ide nad rámec stavebného zákona, ktorý nespĺnomocnil obce podrobnejšie dané vzťahy upravovať. Týmto článkom odporca prekročil svoju pôsobnosť a neprimerane zasiahol do práv vlastníkov stavieb.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o nesúlade napadnutého článku III ods. 2 VZN so zákonom.

Článok III ods. 3 VZN sa týka nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Takúto úpravu je treba považovať za vec územnej samosprávy v súlade s § 4 ods. 3 písm. g/ zákona o obecnom zriadení. Odporca v uvedenom článku uložil povinnosti príkladne vymenovaným pôvodcom odpadov, a to zabezpečiť čistotu a poriadok v stanovenom okruhu 2 metrov od ich zariadení, ktoré prevádzkujú alebo vlastní. Za týmto účelom im bola stanovená povinnosť zabezpečiť koše na odpady a tieto pravidelne vyprázdňovať do osobitne objednaných zberných nádob. Týmto ustanovením odporca mienil zabezpečiť verejný poriadok a čistotu v obci v súlade s § 4 ods. 3 písm. g/ a n/ zákona o obecnom zriadení. Zo znenia článku je zrejmé, že ide o povinnosti uložené práve týmto subjektom z hľadiska nakladania s komunálnym odpadom v súlade s § 39 ods. 6 zákona o odpadoch a odporca neprekročil a ani nezneužil svoju pôsobnosť.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o súlade napadnutého článku III ods. 3 VZN so zákonom.

Článok III ods. 4 VZN sa týka nakladania s komunálnym odpadom. Podľa § 4 ods. 3 písm. g/ zákona o obecnom zriadení obec v rámci samosprávy zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom. Podľa § 39 ods. 2 zákona o odpadoch za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce zodpovedá obec. Podľa § 39 ods. 5 písm. a/ zákona o odpadoch obec je povinná zavedením vhodného systému zberu odpadov zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom. Podľa § 39 ods. 6 zákona o odpadoch obec upraví podrobnosti o nakladaní s komunálnym odpadom všeobecne záväzným nariadením, v ktorom ustanoví najmä podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov. Článkom III ods. 4 VZN uložená povinnosť ide celkom zrejme nad rámec zákonnej úpravy § 39 ods. 2, 5, 6 zákona o odpadoch a odporca ňou uložil iným subjektom povinnosti, ktoré mal sám plniť v zmysle zákona o odpadoch, čím prekročil jemu zákonom zverenú pôsobnosť.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o nesúlade napadnutého článku III ods. 4 VZN so zákonom.

Zodpovednosť za dodržiavanie čistoty v obci je zverená obci v zmysle § 4 ods. 3 písm. g/ zákona o obecnom zriadení. To však nezabavuje pôvodcov komunálneho a drobného stavebného odpadu povinnosti neznečisťovať verejné priestranstvá. Článok IV ods. 5 VZN ukladá povinnosti pôvodcom odpadov pri manipulovaní s nimi na verejných priestranstvách a stanovuje podmienky (pristavenie kontajnera a jeho odvoz), pričom podľa odvolacieho súdu ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce pri udržiavaní čistoty v obci v zmysle § 4 ods. 1 písm. g/ zákona č. 369/1990 Zb., a preto odporca má pôsobnosť na takúto úpravu formou VZN. Navyše uvedená bližšia úprava v čl. IV ods. 5 VZN je zároveň v súlade s § 39 ods. 6 zákona o odpadoch (úč. do 31.12.2015), podľa ktorého obec upraví všeobecne záväzným nariadením podrobnosti o nakladaní s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, v ktorom ustanoví najmä podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov, ako aj miesta určené na ukladanie komunálnych odpadov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o súlade napadnutého článku IV ods. 5 VZN so zákonom.

Článok IV ods. 8 VZN sa týka pravidiel stanovených pre obecnú, resp. zmluvne dojednanú organizáciu zabezpečujúcu čistotu v obci. Podľa odvolacieho súdu ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce pri udržiavaní čistoty v obci v zmysle § 4 ods. 1 písm. g/ zákona č. 369/1990 Zb., a preto odporca má pôsobnosť na takúto úpravu formou VZN. Z jeho znenia síce nie je jasné, či takáto organizácia je zriadená obcou alebo ňou dojednaná a či uvedenú činnosť aj reálne vykonáva, ale článok nezaväzuje iné osoby ako vyššie uvedenú organizáciu. Odvolací súd má za to, že odporca bol oprávnený aj takouto formou upraviť povinnosti takejto organizácie, pričom je zrejmé, že v tomto článku uložená povinnosť sa netýka iných fyzických a právnických osôb.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o súlade napadnutého článku IV ods. 8 VZN so zákonom.

Obsahom článku IV ods. 1 písm. e/, f/, g/ VZN sú povinnosti ukladajúce fyzickým a právnickým osobám dodržiavať čistotu a poriadok na verejných priestranstvách a komunikáciách. Na uvedenú bližšiu úpravu je odporca oprávnený v rámci jeho samosprávnej pôsobnosti zabezpečovať údržbu a vykonávať správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev v zmysle § 4 ods. 3 písm. f/ zákona o obecnom zriadení, zabezpečovať udržiavanie čistoty v obci v zmysle § 4 ods. 3 písm. g/ cit. zákona a zabezpečovať verejný poriadok v obci v zmysle § 4 ods. 3 písm. n/ cit. zákona. Podľa prvostupňového súdu rovnaké povinnosti ako v napadnutom článku IV ods. 1 písm. e/, f/, g/ VZN sú paralelne upravené v § 47 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej aj ako „zákon o priestupkoch“), podľa ktorého priestupku proti verejnému poriadku sa dopustí ten, kto znečistí verejné priestranstvo, verejne prístupný objekt alebo znečistí verejnoprospešné zariadenie plagátovou výzdobou, komerčnými a reklamnými oznamami alebo zanedbá povinnosť upratovania verejného priestranstva. Odporca týmto ustanovením podľa krajského súdu prekročil svoju pôsobnosť. Podľa odvolacieho súdu ide o nesprávne právne posúdenie daných ustanovení krajským súdom, nakoľko ustanovenie § 47 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch upravuje výlučne znečistenie verejného priestranstva plagátovou výzdobou a nie motorovým olejom, pohonnými látkami, blatom ako je tomu v napadnutom článku IV ods. 1 písm. e/, f/ VZN. Zákaz umiestňovať plagáty na iných ako na to určených miestach je uvedený v článku IV ods. 1 písm. i/ VZN.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa súladu čl. III ods. 1 so zákonom a návrh v tejto časti zamietol.

Úpravu v článku IV ods. 1 písm. l/ VZN bol odporca podľa krajského súdu oprávnený formou VZN prijať, a to za účelom ochrany verejného poriadku, ktorá pôsobnosť mu vyplýva z § 4 ods. 3 písm. n/ zákona o obecnom zriadení, a to v prípadoch poškodzovacích deliktov. Odvolací súd sa s uvedeným tvrdením prvostupňového súdu stotožňuje, nakoľko odporca bol oprávnený na túto úpravu v rámci jeho samosprávnej pôsobnosti v zmysle cit. zákonného ustanovenia, avšak napriek tomu musí skonštatovať nesúladnosť napadnutého článku so zákonom. Napadnutý článok IV ods. 1 v písm. l/ VZN zakazuje

právnickým a fyzickým osobám okrem iného premiestňovať zariadenia na verejných priestranstvách. V praxi by mohlo dôjsť napríklad k situácii, že vlastník detského ihriska alebo parku (verejné priestranstvo - slúži na verejné užívanie a je verejnosti prístupné) nebude môcť premiestniť napríklad preliezku alebo lavičku, teda nebude môcť nakladať s predmetom jeho vlastníckeho práva. Článok IV ods. 1 písm. l/ VZN je v rozpore § 123 zákona č. 40/1964 Zb., a preto aj v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa súladu článku IV ods. 1 písm. l/ VZN so zákonom a vyslovil nesúlad uvedeného článku so zákonom.

Z článku IV ods. 10 VZN nie je jasné, komu sú v ňom uvedené povinnosti uložené, nie je zrejmé, v akých časových intervaloch sa tieto povinnosti majú realizovať. Týmto ustanovením odporca uložil povinnosti neurčitém fyzickým a právnickým osobám a ich nedodržiavanie by mohol kontrolovať a sankcionovať. Ak bola ambícia odporcu zabezpečiť ním čistotu v obci, mal povinnosti jasne vymedziť a uviesť, komu sú určené. Prijaté znenie je neurčité, spôsobilé vnieť neistotu do právnych vzťahov a odporca ním zjavne prekročil svoju kompetenciu. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky právny predpis musí byť stručný, vnútorne bezrozporný a musí obsahovať ustanovenia s normatívnym obsahom, ktoré sú systematicky a obsahovo vzájomne previazané. V odseku 1 sú uvedené základné požiadavky na právny predpis z hľadiska jeho obsahu. Význam a zmysel regulácie tvorby práva spočíva najmä v tom, aby sa právny poriadok utváral ako usporiadaný systém všetkých jeho prvkov a aby bola dosiahnutá ich bezrozpornosť. Právny predpis musí byť zrozumiteľný, terminologicky presný, jednotný a musí byť z neho zrejmé, čo sa ním má dosiahnuť. Stručnosť právneho predpisu znamená, že právny predpis má byť formulovaný jednoznačne, výstižne, zrozumiteľne a presne s jednoduchými a jednoznačnými vetami bez používania dlhých, komplikovaných a nezrozumiteľných súvetí. Bezrozpornosť sa týka nielen vzájomnej bezrozpornosti medzi právnymi predpismi, ale aj vnútornej bezrozpornosti právnym noriem jednotlivého právneho predpisu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o nesúlade napadnutého článku IV ods. 10 VZN so zákonom.

Zákonodarca zveruje do právomoci súdu konať a rozhodovať o návrhu prokurátora na vyslovenie nesúladu VZN obce alebo vyššieho územného celku so zákonom. Súd je v tomto konaní viazaný právnou úpravou ustanovenou v právnej norme § 250zfa O.s.p. a návrhom navrhovateľa - prokurátora. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti pri posudzovaní konformity v návrhu prokurátora uvedených článkov VZN odporcu rozhodol odvolací súd, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľa a odporcu vznesené v ich odvolaniach proti rozsudku krajského súdu za čiastočne dôvodné, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu v časti zmenil tak, že návrh ako nedôvodný zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p. postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p., v časti zmenil tak, že vyslovil nesúlad príslušných ustanovení všeobecne záväzného nariadenia odporcu podľa § 250zfa ods. 5 O.s.p. postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p. a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p.. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnili, ani im žiadne trovy konania nevznikli.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.